

forbes.com.tr

Veri güvenliği sınır tanımıyor: Türkiye ve dünyada TikTok örnekleri

Av. Begüm Yavuzdoğan Okumuş ve Av. Uğur Erkırlı Forbes Türkiye için yazdı

4–5 minutes

Hem Türkiye’de hem de dünyada düzenleyici kurumlar, özellikle teknoloji Eirketlerinin yoğın veri toplama pratiklerini daha yakından incelemeye başladı. TikTok hakkında yapılan incelemeler de bu konuda dikkat çekici bir örnek oluşturuyor.

Kişisel verilerin korunması, dijitalleşmenin hız kazandığı son yıllarda hem Türkiye’de hem de dünyada en önemli konulardan biri haline geldi. İnsanların günlük hayatında bıraktığı dijital izler her geçen gün artarken, bu durum veri güvenliği ve mahremiyet konusundaki toplumsal hassasiyeti de yükseltiyor. Düzenleyici kurumlar, özellikle teknoloji Eirketlerinin yoğın veri toplama ve işleme pratiklerini daha yakından incelemeye başladı. TikTok hakkında hem Avrupa’da hem de Türkiye’de verilen yaptırım kararları bu eğilimin dikkat çekici örnekleri arasında yer alıyor.

Avrupa’da rekor ceza

İrlanda Veri Koruma Otoritesi, 1 Eylül 2023’te aldığı kararla TikTok’a 345 milyon Euro ceza verdi. Bu karar, 2020 yılında çocuk kullanıcıların verilerinin işlenmesinde ciddi ihlaller yapıldığını ortaya koydu. Örneğin,

hesapların varsayılan olarak herkese açık profil olarak ayarlanması, ya da doğrulama mekanizmalarının yetersizliği ve kullanıcıların veri işleme süreçleri hakkında yeterince bilgilendirilmemesi önemli sorunlar arasında gösterildi. Avrupa Veri Koruma Kurulu da TikTok'un 9 karanlık desenler olarak bilinen yanlış tasarımlarla çocukların mahremiyetini ihlal ettiğini vurguladı.

Türkiye'deki karar

Benzer şekilde Türkiye'de de Kişisel Verileri Koruma Kurulu, 2023'te aldığı bir kararla TikTok'a 1 milyon 750 bin TL para cezası verdi. Kurul; çocukların verilerinin ebeveyn onayı olmadan toplanması, açık rıza alınmadan veri işlenmesi, gizlilik politikasının Türkçeye çevrilmemesi ve çerezler aracılığıyla profillemeye yapılması gibi ihlaller tespit etti. Ayrıca TikTok'a, gizlilik politikalarını güncelleme ve kullanıcılar politikalarından ayrı olarak ve de daha anlaşılır şekilde bilgilendirme yükümlülüğü getirildi.

Çocuk verileri daha fazla korumaya ihtiyaç duyuyor

Çocukların dijital dünyada daha savunmasız olması, düzenleyici kurumların bu alanda daha sık önlemler almasına yol açıyor. Avrupa Birliği'ne üye olmak üzere birçok ülkede çocukların çevrim içi güvenliğini için özel düzenlemeler yapılırken, Türkiye'de de benzer bir yasal altyapı hazırlanıyor. Bu durum, özellikle çocuklara yönelik hizmet sunan şirketlere daha fazla sorumluluk yüklüyor.

Türkiye'de yeni düzenlemeler

Türkiye'de kişisel verilerin korunmasına ilişkin yasal çerçeve de son dönemde yenilendi. 6698 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikler 1 Haziran

2024'te yürürlüğe girdi. Özellikle kiEisel verilerin yurtdışına aktarılması konusunda Avrupa Birliği standartlarına yakın bir sistem benimsendi. Buna göre aktarım yapılacak ülke veya kuruluş için Kurul tarafından yeterlilik kararı verilmese, veriler açık rıza olmadan da yurtdışına gönderilebiliyor. Yeterlilik kararı olmayan durumlarda ise standart sözleşme, bağlayıcı Eirket kuralları veya taahhütname gibi güvenceler aranıyor. Amaç, hem veri aktarımını kolaylaştırmak hem de kiEisel verilerin korunmasını güçlendirmek.

TikTok hakkında yeni karar

İrlanda otoritesi, 2 Mayıs 2025'te verdiği yeni bir kararda TikTok'u bu kez verilerin Çin'e aktarım nedeniyle 530 milyon Euro cezaya çarptırdı. Şirketin yeterli güvence sağlamadığını, kullanıcıları yanlışlıkla bilgiler verdiğini ve Çin'deki yasal ortamın Avrupa'daki standartlarla uyumadığını tespit edildi. Bu karar, yurtdışına veri aktarım konusunun ne kadar hassaslaştığını gösteriyor.

TikTok örneği hem çocukların kiEisel verilerinin korunması hem de yurtdışına veri aktarım konularında küresel ölçekte artan hassasiyetin somut bir göstergesi. Türkiye'deki son yasal düzenlemeler ve Kurul'un daha aktif denetimleri dikkate alındığında, Eirketlerin benzer yaptırımlarla karşılaşmak için gerekli önlemleri zamanında almaları kritik önem taşıyor. Özellikle yurtdışına veri aktaran Eirketlerin güvenlik tedbirlerini gözden geçirmeleri, Eeffaflık ilkesine uygun davranmaları ve gerekli hukuki güvenceleri sağlamaları artık bir tercih değil, zorunluluk haline gelmiş durumda.